

NAZWA STUDIÓW (kierunek): **Dziennikarstwo śledcze**

CZAS TRWANIA (ilość godzin): **Dwa semestry (220 godzin)**

CEL STUDIÓW (uzasadnienie potrzeby):

Dzięki spektakularnym dokonaniom dziennikarzy śledczych obecnie media odgrywają coraz większą rolę w demokratycznym społeczeństwie. Nagłaśnianie patologii ze świata polityki, biznesu i przestępczości zorganizowanej znajduje licznych i wiernych odbiorców. Coraz więcej osób jest zainteresowanych zakulisowym funkcjonowaniem różnych instytucji – politycznych i biznesowych. Media, które z powodzeniem tropią liczne nieprawidłowości oraz dziennikarze śledczy cieszą się poważaniem społeczeństwa, ponieważ często tylko oni bronią praw osób najsłabszych. Także rynek mediów poszukuje bezkompromisowych i dociekliwych dziennikarzy gotowych wyjaśniać i ujawniać nawet bardzo niewygodne prawdy. Praca dziennikarza śledczego na pewno jest bardzo interesująca. Z bliska może obserwować i opisywać działania często zakulisowe a dzięki talentowi detektywistycznego niejednokrotnie doprowadzić do rozwiązania nawet najtrudniejszych spraw.

STUDENCI (do kogo adresowane są studia):

Oferta edukacyjna skierowana jest w pierwszej kolejności do absolwentów wyższych uczelni, którzy zamierzają podjąć pracę dziennikarza śledczego. Także aktualnie pracujący dziennikarze mogą poszerzyć warsztat swoich umiejętności o techniki detektywistyczne niezbędne do wykonywania pracy dziennikarza śledczego.

KADRA DYDAKTYCZNA:

Zajęcia prowadzić będą wysokiej klasy specjaliści z zakresu teorii i praktyki dziennikarskiej a także specjaliści detektywistyki.

KORZYŚCI ZE STUDIÓW:

Ukończenie studiów pozwoli na pełne zapoznanie się z wiedzą dotyczącą najnowszych zadań dziennikarstwa śledczego, metod zdobywania informacji i warszatem dziennikarskim. Absolwenci studiów posiadać będą wiedzę na temat prawa prasowego, polskiego i zagranicznego rynku mediów, socjotechnik w pracy wywiadowczej i metod pozyskiwania informacji. W ramach doskonalenia umiejętności nabędą wiedze na temat efektywnego stosowania różnych gatunków dziennikarskich oraz doskonaląc będą retorykę i warsztat medialny.

PROGRAM RAMOWY:

Sem.	PRZEDMIOT	Forma zajęć (liczba godzin)					Forma Zal.
		W	Ć	Wr	S	R	
1	1. Patologie społeczne	4	4			8	Z
	2. Ochrona własności intelektualnej	8			4	12	E
	3. Gatunki dziennikarskie	6		6		12	E
	4. Dziennikarskie źródła informacji	8	6			14	E
	5. Prawo prasowe	10		4		14	E
	6. Polski i zagraniczny system mediów	8		4		12	E
	7. Dziennikarstwo śledcze	14	6			20	E
	8. Język wypowiedzi dziennikarskiej	6			12	18	E
RAZEM W SEMESTRZE 1		64	16	14	16	110	
2	9. Pozyskiwanie osobowych źródeł informacji	10			4	14	E
	10. Socjotechniki w pracy wywiadowczej	8		6		14	E
	11. Ochrona informacji niejawnych	8	4			12	E
	12. Warsztaty kompetencji analitycznych	6		8		14	Z
	13. Warsztaty dziennikarskie	8	10			18	Z
	14. Warsztaty dziennikarskie – Publicystyka społeczno-polityczna	8	10			18	Z
	15. Seminarium dyplomowe				6	6	Z
16. Taktyka i techniki pracy detektywa	10	4			14	E	
RAZEM W SEMESTRZE 2		58	28	14	10	110	
RAZEM		122	44	28	26	220	

Legenda: W – wykład, Ć – ćwiczenia, Wr – warsztaty, S – seminarium, R – razem, E – egzamin, Z – zaliczenie.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA:

Patologie społeczne – 8 godzin

Podstawowe informacje z zakresu patologii społecznych jako źródła inspiracji dla tematów reportażu. Patologie społeczne jako źródło zainteresowań mediów oraz ich odbiorców. Dobór tematów do rodzajów reportażu.

Ochrona własności intelektualnej – 12 godzin

Znaczenie własności intelektualnej w pracy dziennikarza. Prawa autorskie i prawa pokrewne. Zakres ochrony poszczególnych praw własności intelektualnej. Konsekwencje naruszenia własności intelektualnej.

Gatunki dziennikarskie – 12 godzin.

Podstawowe gatunki dziennikarskie informacyjne i publicystyczne. Podział gatunków ze względu na tworzywo – językowe i obrazowe. Gatunki dziennikarskie a inne formy wypowiedzi. Dobór i zastosowanie odpowiednich gatunków dziennikarskich. Geneza i ewolucja gatunków dziennikarskich.

Dziennikarskie źródła informacji – 14 godzin

Typologia źródeł informacji dziennikarskich: dokumentalnych i niedokumentalnych, wraz z ich wyszczególnieniem i charakterystyką; zakresem i metodami penetracji oraz wykorzystania. Źródła informacji formalne i nieformalne. Kontakty z ludźmi, informatorzy, nastuch radiowy, obserwacja uczestnicząca.

Prawo prasowe – 14 godzin

Zakres wolności słowa w świetle art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Zakres prawa do informacji. Prawo do krytyki. Zasada szczególnej staranności i rzetelności. Obowiązek ochrony dóbr osobistych. Sprawozdawczość sądowa. Ochrona prywatności jako obowiązek dziennikarski. Prawo do ochrony danych osobowych. Prawo do ochrony wizerunku i głosu. Obowiązek ochrony tajemnicy zawodowej dziennikarza. Prawo do autoryzacji. Sprostowania i odpowiedzi. Definicje ustawowe zawarte w art. 7 Ustawy Prawo Prasowe. Warunki ustawowe stawiane osobie redaktora naczelnego i zakres obowiązków oraz odpowiedzialności redaktora naczelnego. Warunki rejestrowania dzienników i czasopism.

Polski i zagraniczny system mediów – 12 godzin

Charakterystyka systemu prasowego oraz rynku medialnego w Polsce i na świecie. Główne wyznaczniki polskiego systemu medialnego na tle rynku międzynarodowego. Prywatyzacja pionu prasowego mediów. Aktualna struktura i cechy prasy w Polsce.

Dziennikarstwo śledcze – 20 godzin

Obszar dziennikarstwa śledczego, historia, typologia, relacjami między pierwszą a czwartą władzą, kontrolna funkcja mediów. Techniki pracy dziennikarzy śledczych. Analizy dokumentów, weryfikacja informatorów, pozyskiwania źródeł informacji, ochrony źródeł informacji, zapobieganie demaskowaniu współpracowników dziennikarza. Mechanizmy i uwarunkowaniami pracy dziennikarza śledczego w polskich mediach.

Język wypowiedzi dziennikarskiej – 18 godzin

Kultura języka, pojęcie normy i błędu językowego. Kompetencja językowa i komunikacyjna. Poziomy normy językowej. Sprawność językowa. Wykorzystanie zabiegów stylizacyjnych w języku mediów. Stereotyp językowy. Rola mediów w utrwalaniu i rozbijaniu stereotypów. Stereotypy płciowe w mediach. Biolekt jako przedmiot badań językowych.

Pozyskiwanie osobowych źródeł informacji – 14 godzin

Socjotechniki w pracy wywiadowczej – 14 godzin

Ochrona informacji niejawnych – 12 godzin

Podstawy prawne dotyczące ochrony informacji niejawnych (Ustawa o ochronie danych osobowych, Ustawa o ochronie informacji niejawnej), sposoby oznaczania dokumentacji niejawnej, organizacja kancelarii tajnej, zadania kierownika kancelarii tajnej, lokal i wyposażenie kancelarii tajnej, zasady wykonywania pracy w kancelarii tajnej, likwidacja kancelarii tajnej.

Warsztaty kompetencji analitycznych – 14 godzin

Warsztaty dziennikarskie – 18 godzin

Zasady organizacji redakcji prasowej. Zasady konstruowania wywiadów oraz przygotowywania się do nich i przeprowadzania. Wprowadzenie pojęcia autoryzacji tekstu. Redagowanie zapowiedzi tekstu; tworzenie lidu. Gromadzenie, ocena merytoryczna i selekcja materiału książkowego lub prasowego.

Warsztaty dziennikarskie – Publicystyka społeczno-polityczna – 18 godzin

Problematyka społeczno-polityczna jako źródło zainteresowań dziennikarza. Narzędzia i gatunki publicystyki. Zasady konstruowania materiałów publicystycznych.

Seminarium dyplomowe – 6 godzin:

Przygotowanie pracy dyplomowej w formie pisemnego opracowania. Zasady wykorzystania materiałów źródłowych i literatury. Prawo autorskie.

Taktyka i techniki pracy detektywa – 14 godzin